

de transparant prijs
voor de beste charitatieve verslaggeving

Kernbevindingen Transparant Prijs 2009

6 oktober 2009

*De Transparant Prijs is een initiatief van
PricewaterhouseCoopers en Stichting Civil Society*

Inhoud

Kerngegevens Transparant Prijs.....	3
Samenvatting.....	5
1 Groei in deelnemersaantal – analyse van deelnemers.....	7
- Aantal deelnemers op totaalniveau licht toegenomen.....	7
- Aantal deelnemers middelgrote instellingen neemt fors toe.....	8
- 71% van deelnemers heeft een CBF-Keurmerk en daarmee een absolute toename van het aantal Keurmerkhouders die deelnemen (van 128 naar 143)	8
- 50% van CBF-Keurmerkhouders neemt deel aan de Transparant Prijs.....	9
- Meeste deelnemers werkzaam in de sector Internationale Hulpverlening.....	9
- Publieksjaarverslag met een volledig financieel verslag blijft best practice	10
2 Transparantie is toegenomen – analyse van transparantiescores	11
_ Gemiddelde scores per categorie.....	11
_ Top-10 sterkste stijgers	14
3 Impact crisis op goede doelen en vermogensfondsen	15
- Inkomsten fondsenwervende instellingen (exclusief beleggingsresultaat) in 2008 met ruim 5% toegenomen: nog geen duidelijke impact van de crisis zichtbaar in de 2008 cijfers	15
- Vermogensfondsen hebben ondanks beleggingsverliezen 16% meer besteed in 2008	16
- Vermogensfondsen hebben slechter gepresteerd op de beurs dan fondsenwervende instellingen: mogelijk meer risicovol beleggingsbeleid	16
- Vermogensfondsen met laag rendement zijn open over de impact van de kredietcrisis op hun organisatie.....	17
- Impact kredietcrisis wordt summier toegelicht in jaarverslagen, zelfevaluatie van eigen rol en verantwoordelijkheid komen beperkt aan de orde.....	17
4 Trends en sectorontwikkelingen	19
- Impact in toegevoegde waarde van de organisatie behoeft verbetering	19
- Betere governanceverantwoording door de verantwoordingsverklaring van het CBF	19
- 17% van de fondsenwervers past nieuwe verslaggevingsrichtlijn 650 niet juist toe	20
- Kosten beheer en administratie nemen toe tot gemiddeld 6,8% (was 6,3%) van de bestedingen	21
- De gemiddelde omvang van de verslagen neemt toe van 64 pagina's naar 71 pagina's: dikste jaarverslag 253 pagina's (TP 2008: 457), dunste jaarverslag 3 pagina's (TP 2008: 8)21	
- Tijdigheid is niet verbeterd	22
- Gebruik internet voor verslaggeving neemt toe	22
Bijlage 1 - Overzicht scores per categorie.....	23
Bijlage 2 – Toelichting beoordelingsproces	32
Bijlage 3 - Deelnemers Transparant Prijs 2009	35

Kerngegevens Transparant Prijs

	TP 2009	TP 2008	TP 2007	TP 2006	TP 2005	TP 2004
Winnaar Transparant Prijs	Nationaal Muziek- instrumenten Fonds	De Zonne- bloem	War Child	War Child	KNRM	KWF
Aantal deelnemers	200	177	173	168	168	64
Gemiddelde score alle deelnemers	5,6	5,4	5,4	5,2	4,6	5,0
Gemiddelde score van instellingen die meerdere jaren hebben meegedaan	6,2	6,0	6,0	5,5	5,2	5,0
Hoogste score	8,8	8,5	8,4	7,9	7,7	6,7
Aantal deelnemende CBF- Keurmerkhouders (in % van totaal aantal CBF- Keurmerkhouders)	50%	44%	42%	46%	Nb	Nb
Aantal deelnemende vermogensfondsen	12	14	8	10	7	-

- **Winnaar categorie I - Kleine instellingen: Stichting Weeshuis Sri Lanka**

Genomineerden: Stichting Projecten Zuid Afrika en Stichting Weeshuis Sri Lanka en Stichting Metakids

- **Winnaar categorie II - Middelgrote instellingen: Nationaal Muziekinstrumenten Fonds**

Genomineerden: Stichting Christelijke Mediaprojecten (3xM), Nationaal Muziekinstrumenten Fonds en Stichting A.S.A.P.

- **Winnaar categorie III - Grote instellingen: Artsen zonder Grenzen**

Genomineerden: Artsen zonder Grenzen, Stichting Red een Kind en Stichting WarChild

- **Winnaar categorie IV - Vermogensfondsen: Turing Foundation**

Genomineerden: Sluyterman van Loo en Turing Foundation

** De beoordelingscommissie heeft besloten slechts twee in plaats van drie vermogensfondsen te nomineren.*

Overall prijswinnaar: Nationaal Muziek-instrumenten Fonds

Bijzondere jaarverslagen:

Sterkste stijger: Stichting Antwoord (eervolle vermelding). Opvallend is dat in de top-10 van sterkste stijgers 4 vermogensfondsen staan (hoog percentage gelet op de 12 vermogensfondsen die deel hebben genomen).

Meest creatieve jaarverslagen:

- **Vermogensfondsen:** Fonds 1818 heeft een journalist gevraagd om (ongecensureerd) als buitenstaander een portret te maken van Fonds 1818 hetgeen een bijzonder leesbaar verslag oplevert. De stap die Fonds 1818 gezet heeft, is zeer bijzonder en gedurfd te noemen, zeker in de sector vermogensfondsen, maar ook uniek voor sector fondsenwervende instellingen. De keuze om het verslag door een journalist te laten schrijven is een format dat nog niet eerder gebruikt is in de historie van de Transparant Prijs. Tevens maakt het fonds goed gebruik van internet door alleen een kort jaarbericht te publiceren en voor de volledige jaarrekening door te verwijzen naar het internet.
- **Fondswervers:** Child at Venture: een jong fonds (opgericht december 2005) heeft het meest creatieve verslag met eigen stijl en humor (vanuit actualiteit kredietcrisis gelinkt aan eigen doelstelling en activiteiten) die gecombineerd wordt met een krachtige inhoudelijke en meer zakelijke boodschap over Child at Venture (zie hoofdstuk kredietcrisis voor een aantal voorbeelden uit het jaarverslag van Child at Venture).

Aanmoediging voor “high potential”: Stichting Red een Kind. Het verslag van Stichting Red een Kind is dit jaar nieuw binnengedrongen in de top-10 van categorie groot hetgeen een bijzondere prestatie is in verband met de grote concurrentie in de kopgroep van deze categorie. De jury spreekt veel waardering uit voor het warme en compacte jaarverslag van deze relatief kleine instelling in categorie groot. De jury ziet in Red een Kind een potentiële prijswinnaar en wil dit onderstrepen met een aanmoediging voor “high potential”.

Evaluatie opzet van huidige prijzen:

De Transparant Prijs kent dit jaar naast de categorieprijzen en de overall prijs geen andere prijzen. Voor de volgende editie van de Transparant Prijs zal besluitvorming plaatsvinden over de opzet van de prijzen, waarbij nadrukkelijk wordt overwogen om thema's of voor de jury relevante aspecten met een prijs te waarderen. Het gaat dan om verslagen die goed practise zijn voor andere organisaties.

Samenvatting

1. Record aantal deelnemers: 200! Het aantal deelnemers is toegenomen tot 200 (2008: 177). De toename is met name zichtbaar in de categorie middelgroot. Verheugend is dat er 67 nieuwe deelnemers zijn of deelnemers die eerder al eens meegedaan hebben. In de categorieën middel en groot lijkt het aantal afvallers te stabiliseren. Categorie klein blijft een groot verloop kennen. Hieruit trekken wij de conclusie, dat in deze categorie altijd een grote groep nieuwe deelnemers zichtbaar is en dus ook een groep die na één jaar deelname besluit niet meer mee te doen (met als reden: score valt tegen, tijd nemen om verslag te verbeteren, Transparant Prijs is te hoog gegrepen).
2. Aantal deelnemende vermogensfondsen teleurstellend. De deelname van de vermogensfondsen is ook tot teleurstelling van de FIN achtergebleven (dit jaar 12 deelnemers, vorig jaar 14) bij voorgaand jaar (ondanks de acties vanuit de FIN). Mogelijk hebben de tegenvallende opbrengsten van de beleggingsportefeuille een rol gespeeld in afwegingen van bestuurders.
3. Toename van gemiddelde score toont impact Transparant Prijs op betere verslaggeving. De gemiddelde score is toegenomen tot 5,6 (2008: 5,3) hetgeen goed is gelet op het grote aantal nieuwe deelnemers dit jaar. De score van organisaties die meerdere jaren meedoen is met een 6,2 (vorig jaar 6,0) aanmerkelijk beter dan deelnemers die voor het eerst meedoen met een gemiddelde van 4,3 (vorig jaar 3,7).
4. Impact kredietcrisis wordt summier toegelicht in jaarverslagen, zelfevaluatie van eigen rol en verantwoordelijkheid komen beperkt aan de orde. De impact van de kredietcrisis wordt summier toegelicht en veelal alleen door de organisaties die beleggingen hebben en daarmee een daling van hun inkomsten presenteren. Opmerkelijk is dat weinig wordt ingegaan op de eigen rol en verantwoordelijkheid van de organisaties.
5. Organisaties hebben moeite om hun toegevoegde waarde zichtbaar te maken. Het inzicht geven in de kerncompetenties en daarmee de toegevoegde waarde van de eigen organisatie behoeft verbetering. Veel organisaties nemen de eigen waarde als uitgangspunt en lichten niet meer toe wat hun toegevoegde waarde is. Hier ligt een belangrijke uitdaging voor de sector, mede gelet op de maatschappelijke discussie rondom ontwikkelingssamenwerking.
6. Betere governanceverantwoording door de verantwoordingsverklaring van het CBF - 30 organisaties hebben ten onrechte geen verantwoordingsverklaring opgenomen. In de verantwoordingsverklaring spreken de toezichthouders zich uit over de governance, de besteding van de middelen en de relatie met belanghebbenden. Vanaf juli 2008 wordt van de keurmerkhouders een verantwoordingsverklaring verwacht in hun jaarverslag. Toch hebben 12 grote en 18 middelgrote deelnemers met keurmerk onterecht geen verantwoordingsverklaring opgenomen. Bij de organisaties die de verantwoordingsverklaring wel hebben toegepast is de governance verantwoording verbeterd. Wel is zichtbaar dat veel organisaties worstelen met de

vraag welke informatie op te nemen in de verantwoordingsverklaring, aangezien een deel van de informatie een overlap heeft met de overige informatie in het jaarverslag.

7. 17% van de fondsenwervers past nieuwe verslaggevingsrichtlijn 650 niet juist toe. Voor de jaarrekening 2008 is de nieuwe verslaggevingsrichtlijn 650 verplicht van toepassing. Opmerkelijk is dat 17% van de fondsenwervers de nieuwe verslaggevingsrichtlijn 650 niet juist toepast. Dit heeft met name betrekking op het niet volgen van de voorgeschreven modellen, toelichting (meerjaren) kengetallenoverzicht ontbreekt en vaak wordt de bestedingsratio niet vermeld. Dit punt vraagt aandacht van directies, besturen en accountants. Transparantie begint met het volgen van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Hier moet een gebruiker van de jaarrekening van uit kunnen gaan.
8. Kosten beheer en administratie loopt sterk uiteen van 0% tot 38%. Toelichting op kosten toerekening behoeft verbetering. De kosten van beheer en administratie lopen sterk uiteen van 0% tot 38% van de bestedingen. Het gemiddelde van alle deelnemers bedraagt 6,8%. Twee instellingen rapporteren een percentage van 0%. De toelichting maakt onvoldoende inzichtelijk hoe deze verschillen te verklaren zijn. Kennelijk wordt door instellingen op zeer diverse wijze omgegaan met de kostentoerekening. Opvallend is dat het gemiddelde kostenpercentage van beheer en administratie bij kleine en grote organisaties lager ligt dan bij de middelgrote deelnemers. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt doordat kleine organisaties veelal met vrijwilligers werken en bij de grote organisaties de kosten van beheer en administratie in verhouding lager zijn door de omvang van de totale bestedingen. Een verbeterpunt is dat de kostentoerekening beter inzichtelijk gemaakt moet worden. Daarnaast dient de organisatie een eigen norm te bepalen en toe te lichten. In veel gevallen wordt wel een norm gegeven, maar niet toegelicht op basis waarvan deze is bepaald. Toelichting van de afwijking van de norm wordt veelal niet gegeven.
9. De gemiddelde omvang van de verslagen neemt toe. De gemiddelde omvang stijgt van 64 pagina's naar 71 pagina's. Het dikste jaarverslag is 253 pagina's (TP 2008: 457) en het dunste jaarverslag 3 pagina's (TP 2008: 8). Mogelijke oorzaak is de verantwoordingsverklaring van het CBF waar organisaties extra pagina's aan besteed hebben.
10. Tijdigheid is niet verbeterd. Het merendeel van de verslagen wordt in mei en juni gepubliceerd. Met name voor de grote instellingen zou een streefdoel moeten zijn het jaarverslag eerder te publiceren. Dit punt komt al een aantal jaren terug in de kernbevindingen. Goede uitzonderingen daargelaten, lijkt het erop dat de sector als geheel niet eerder dan mei met jaarverslagen kan komen.
11. Internetverslaggeving wordt steeds meer gebruikt door goede doelen. Het aantal internetverslagen is toegenomen van 55% naar 69% van de deelnemers. Daarentegen is het opvallend dat van de 39 kleine organisaties er 11 organisaties het jaarverslag niet beschikbaar hebben via internet. Daarnaast is een trend zichtbaar dat meer verslagen interactief worden.

1 Groei in deelnemersaantal – analyse van deelnemers

Het aantal deelnemers van de Transparant Prijs bedraagt 200 (voorgaand jaar 177). Van de deelnemers van vorig jaar hebben 133 instellingen opnieuw meegedaan (vorig jaar hebben 125 van de 177 deelnemers opnieuw meegedaan). De instellingen die in 2009 niet meer deelnemen, betreft met name de categorie klein (46%). Teleurstellend is de afname van de deelnemende vermogensfondsen.

Aantal deelnemers op totaalniveau licht toegenomen

Het aantal deelnemers aan de Transparant Prijs is gegroeid van 177 naar 200. In onderstaand overzicht is het verloop van de deelnemers per categorie inzichtelijk gemaakt:

	Klein	Middel	Groot	Vermogensfonds	Overig	Totaal
Deelnemers 2008	39	30	88	14	6	177
Nieuw of eerder meegedaan	17	29	11	4	6	67
Verschuiving van categorie	1	17	-18	1	-1	0
Afvallers	-18	-9	-6	-7	-4	-44
Deelnemers 2009	39	67	75	12	7	200

Tabel 1.1 verloop deelnemersaantal

Door het oprekken van de range van middel van € 2,5 miljoen naar € 5 miljoen, zijn 18 deelnemers van de categorie groot verschoven naar de categorie middelgrote organisaties. Deze actie heeft geresulteerd in een betere spreiding van de groepen.

Dit jaar is opvallend dat het aantal afvallers in de categorieën middel en groot zich lijkt te stabiliseren (15 afvallers dit jaar tegenover 20 afvallers vorig jaar). Wel vindt de jury dat uitgangspunt moet zijn dat transparantie niet vrijblijvend is voor zeker de landelijk wervende goede doelen met een CBF-Keurmerk en de grotere vermogensfondsen.

De relatieve afname in categorie klein is opnieuw groot. Hieruit trekken wij de voorzichtige conclusie dat in deze categorie altijd een grote groep nieuwe deelnemers zichtbaar is die na één jaar deelname besluit om niet meer mee te doen (score valt tegen, verbeteracties hebben tijd nodig, Transparant Prijs is te hoog gegrepen).

Voor de Transparant Prijs 2009 was door extra acties vanuit de FIN een toename van de deelname van vermogensfondsen verwacht. Helaas is de deelname ten opzichte van voorgaand jaar afgenomen doordat het aantal afvallers in de categorie vermogensfondsen erg hoog ligt en daarnaast het aantal nieuwe deelnemers tegen valt. Mogelijk heeft de tegenvallende deelname te maken met de sterk gedaalde beleggingsopbrengsten bij de vermogensfondsen door de economische omstandigheden in 2008. De Transparant Prijs zal in overleg met de FIN een nadere analyse opstellen en acties ondernemen om groei van aantal deelnemers te bewerkstelligen.

Op 1 juli hadden wij circa 114 jaarverslagen ontvangen. Ook dit jaar hebben wij alle deelnemers van vorig jaar en de CBF-keurmerkhouders nagebeld, waarna diverse deelnemers hun jaarverslag uiteindelijk verlaat hebben ingeleverd. Wij zien dit als een

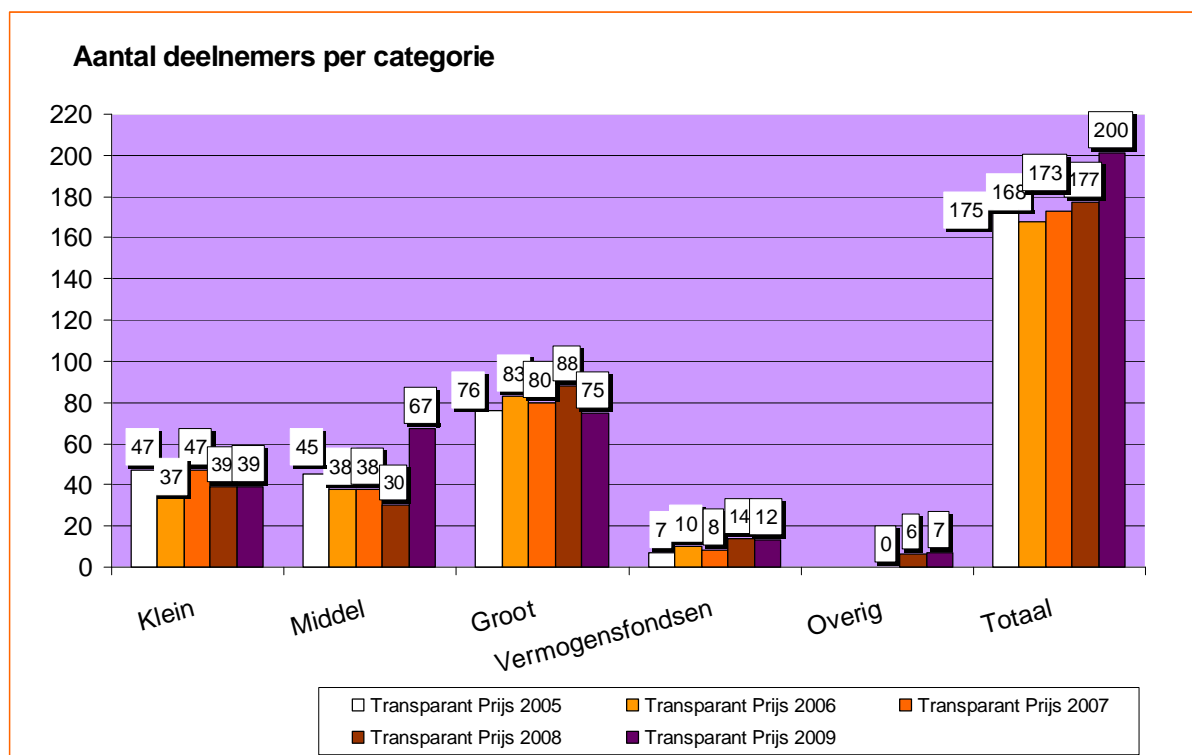
zekere laksheid bij de organisaties. Vaak wordt mondeling een toezegging gedaan dat het verslag wordt ingestuurd, maar wordt uiteindelijk niets ontvangen (circa 25 organisaties in met name categorie middel of klein met een CBF Keurmerk!) of duurt het nog erg lang waardoor nabellen nodig is (veelal zelfs 3x bellen noodzakelijk). Wij vinden dit zorgwekkend en vragen ons af hoe adequaat deze organisaties reageren op vragen van hun donateurs.

De belangrijkste reden voor niet meedoen is dat het veel organisaties niet lukt om voor 1 juli een jaarverslag voor het publiek beschikbaar te hebben.

Deelnemers aan de categorie overig (veelal organisaties met inkomsten uit overheidssubsidies) worden beoordeeld en krijgen een individueel juryrapport, maar dingen niet mee naar de prijzen.

Aantal deelnemers categorie middelgrote instellingen neemt fors toe

De deelnemers zijn als volgt verdeeld over de categorieën:

Figuur 1.1 – Verdeling verslagen naar omvang

Het aantal deelnemers is toegenomen tot 200 (2008: 177). De toename is met name zichtbaar in de categorie middel, wat deels wordt veroorzaakt door het oprekken van de categorie middel tot < € 5 miljoen (2008: < € 2,5 miljoen) en door nieuwe deelnemers of deelnemers die in eerdere jaren hebben meegedaan (maar voorgaand jaar niet). Het aantal deelnemers in de overige categorieën ligt in lijn met voorgaand jaar.

71% van deelnemers heeft een CBF-Keurmerk en daarmee een absolute toename van het aantal Keurmerkhouders die deelnemen (van 128 naar 143)

Van de 200 beoordeelde instellingen zijn er 136 (vorig jaar 117) in het bezit van een CBF-Keurmerk. 7 (vorig jaar 11) instellingen bezitten een verklaring van geen bezwaar van het Centraal Bureau Fondsenwerving (hierna: CBF). 11 (vorig jaar 7) instellingen zijn in het bezit

van een overig keurmerk, waaronder een ISO certificering. De overige 46 (vorig jaar 42) instellingen hebben geen (kwaliteits)keurmerk (met name kleinere organisaties).

Het aantal instellingen zonder keurmerk of een overig keurmerk dat deelneemt, is daarmee toegenomen van 28% tot 29%.

50% van CBF-Keurmerkhouders neemt deel aan de Transparant Prijs.

Eind 2008 zijn er 273 keurmerkhouders (eind 2007: 268) en 63 instellingen (eind 2007: 67) met een verklaring van geen bezwaar. Van deze 273 keurmerkhouders heeft slechts 50% haar jaarverslag ingezonden om mee te dingen aan de Transparant Prijs. Van de instellingen die een verklaring van geen bezwaar hebben heeft slechts 11% haar jaarverslag ingezonden.

Uit een analyse van de deelnemers blijkt wel dat de grotere instellingen met een CBF-Keurmerk vrijwel alle meedoen met de Transparant Prijs.

Meeste deelnemers werkzaam in de sector Internationale Hulpverlening

De deelnemende instellingen (exclusief vermogensfondsen) zijn ingedeeld naar de vier sectoren zoals deze door het CBF gehanteerd worden. Het aantal deelnemende instellingen, dat werkzaam is in de sector van Internationale Hulpverlening is evenals vorig jaar het grootst (83 instellingen, vorig jaar 75).

In de sector Welzijn & Cultuur is het aantal deelnemers toegenomen tot 53 (vorig jaar 38). Binnen de sector Gezondheidszorg zijn 34 (vorig jaar 28) deelnemers. De sector Natuur, milieu en dieren is toegenomen tot 25 deelnemers (vorig jaar 19). De overige deelnemers (6 stuks, vorig jaar 3) vallen onder "overige" of "Lokaal wervende fondsen voor een specifiek doel".

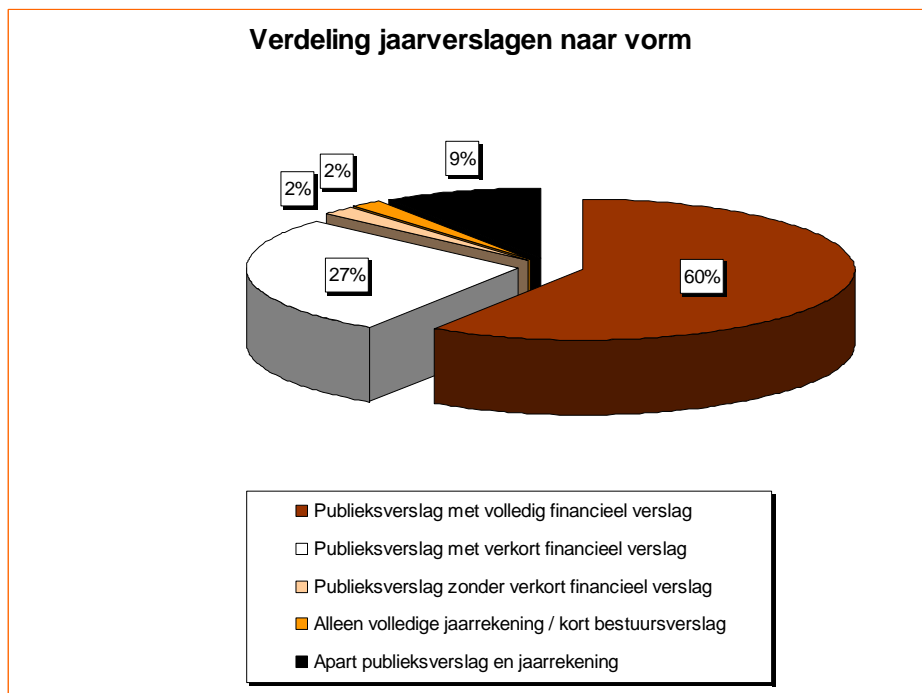

Figuur 1.2 – Verdeling jaarverslagen naar sector

Publieksjaarverslag met een volledig financieel verslag blijft best practice

Van de 200 instellingen hebben 119 instellingen (60%, vorig jaar 57%) een publieksverslag met een volledig financieel verslag ingezonden. In de vorm publieksverslag met verkort financieel verslag zijn 55 inzendingen (27%, vorig jaar 32%) binnengekomen. Een apart publieksverslag en jaarrekening werd door 19 (9%, vorig jaar 6%) instellingen ingezonden.

Figuur 1.3 Verdeling jaarverslagen naar vorm

2 Transparantie is toegenomen – analyse van transparantiescores

De gemiddelde score is toegenomen tot een 5,6 (was 5,4). Bij de deelnemers die zowel in 2009 als in 2008 meededen is een duidelijke kwaliteitsverbetering waarneembaar. De score van deze deelnemers is toegenomen van gemiddeld een 6,0 tot een 6,2. Zichtbaar is dat nieuwe deelnemers een drukkend effect hebben op de gemiddelde scores.

De deelnemers aan de TransparantPrijs zijn dit jaar ingedeeld in klassen: kopgroep, achtervolgers, peleton en achterblijvers.

Alle deelnemers zijn op basis van een score onderverdeeld in een bepaalde groep. Dit in navolging van de Transparantie Benchmark van het Ministerie van Economische Zaken onder de 170 grootste Nederlandse ondernemingen ten aanzien van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO).

De indeling in groepen is gebaseerd op een classificatie op scores. In de tabel hieronder is weergegeven hoe de scores de grenzen dit jaar bepalen voor de indeling in de groepen:

	Score	Klein	Middel	Groot	Vermogens-fondsen
Kopgroep	7,5 t/m 10	7%	3%	19%	15%
Achtervolgers	7,0 tot 7,5	0%	8%	15%	8%
Peleton	5,5 tot 7,0	33%	32%	43%	15%
Achterblijvers	4,0 tot 5,5	44%	42%	21%	62%
Bezemwagen	0 tot 4,0	15%	15%	3%	0%

Tabel 2.1: indeling van deelnemers naar klasse

Uit de tabel blijkt dat de scores in categorie groot dicht bij elkaar liggen. 19% van de deelnemers heeft een score van 7,5 of hoger. Ook is een grote groep van 15% deelnemers achtervolger. In categorie groot is het percentage achterblijvers en bezemwagen het kleinst. In de andere categorieën zijn de verschillen tussen de deelnemers groter hetgeen zichtbaar is in een kleinere kopgroep en een grotere groep achterblijvers. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de topscores van de deelnemers. Tevens zijn de deelnemers ingedeeld in een categorie op basis van de score. De Transparant Prijs kiest er dit jaar voor om alleen de topscores openbaar te maken aangezien hier expliciet toestemming voor is gevraagd aan de deelnemers. Voor een volgend jaar zal in overleg met Civil Society worden beoordeeld of alle scores openbaar gemaakt worden conform hetgeen bij de Transparantiebenchmark in het bedrijfsleven gebruikelijk is.

Gemiddelde scores per categorie

In tabel 2.2 worden de gemiddelde scores per categorie weergegeven.

Beoordelingscriterium	Klein		Middel		Groot		Vermogensfondsen	
	TP09	TP08	TP09	TP08	TP09	TP08	TP09	TP08
Doelstelling, strategie en beleid	52	47	49	45	62	65	45	34
Governance	47	42	44	40	59	56	53	40
Internationaal	N.v.t.	N.v.t.	41	28	66	45	N.v.t.	N.v.t.
Fondsenwerving	48	37	52	43	66	61	N.v.t.	N.v.t.
Niet-financiële resultaten	54	54	51	56	60	64	57	42
Financieel	51	38	49	43	60	52	49	32
Toekomst	55	48	56	46	65	63	33	17
Communicatie met belanghebbenden	40	30	45	40	61	58	34	21
Vormgeving	68	60	68	65	72	74	74	62
Tijdigheid en beschikbaarheid	49	66	53	51	65	64	67	62

Tabel 2.2: gemiddelde scores per omvang en per categorie (in procenten van de maximale score per criterium)

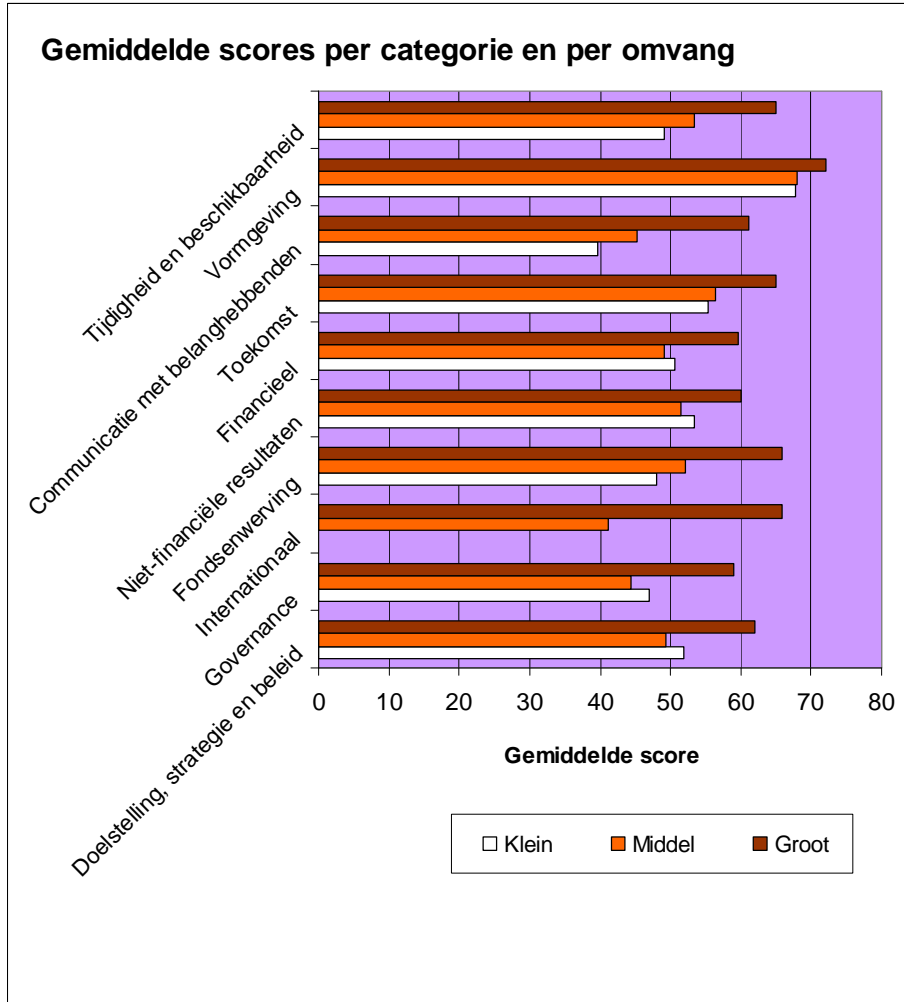
De scores op de criteria tonen de volgende opvallendheden:

- Overall is een toename van de score zichtbaar op het merendeel van de criteria (met uitzondering van niet financiële resultaten)
- Bij de categorie groot is een daling zichtbaar bij het criterium doelstelling, hetgeen veroorzaakt wordt door de nieuwe vragen: SWOT analyse, kredietcrisis en methode van impact meten waar niet goed op gescoord wordt. Kennelijk zijn organisaties niet alert genoeg geweest op de nieuwe vragen.
- Opvallend is de daling van de tijdigheid en beschikbaarheid bij kleine instellingen. Dit wordt met name veroorzaakt door de late beschikbaarheid van de verslagen. 11 van de 39 verslagen zijn niet beschikbaar via internet.
- De grootste stijgingen zijn te vinden in de categorie vermogensfondsen
- Bij de screening van de verslagen is opgevallen dat instellingen met een sterke verbetering in de score gebruik maken van best practices van andere instellingen. Zo zijn in diverse verslagen modellen van het Zonnebloem verslag overgenomen (bijvoorbeeld: opzet van toelichtingen van beleid, resultaten, evaluatie, leerpunten, toekomst). Het is goed om te merken dat de Transparant Prijs bijdraagt aan het verspreiden van best practices en dat organisaties actief gebruik maken van de voorbeelden die beschikbaar zijn van de winnende verslagen.

Bij deze tabel moet opgemerkt worden dat de kleine instellingen verlichte beoordelingscriteria hebben, waardoor zichtbaar is dat kleine instellingen door de vrijstellingen in de criteria voor kleine instellingen in sommige criteria gemiddeld hoger scoren dan de middelgrote instellingen.

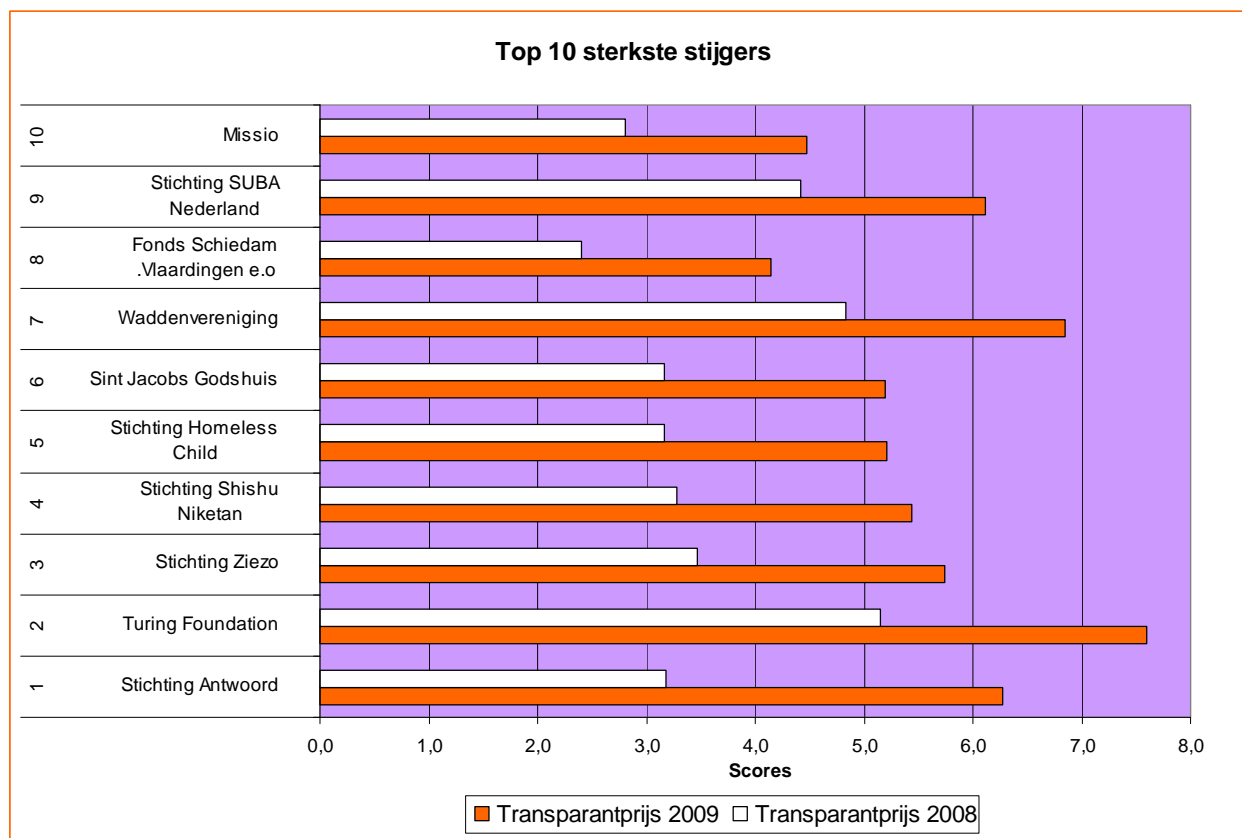
Figuur 2.1 maakt duidelijk dat evenals voorgaande jaren vooral de omvang van de instelling onderscheidend blijft voor de kwaliteit van de verslaggeving.

Figuur 2.1 gemiddelde scores per criterium naar omvangcategorie

Top-10 sterkste stijgers: van de 10 stijgers zijn er 3 vermogensfondsen

Eén van de doelen van de Transparant Prijs is de kwaliteit van de verslaggeving te verbeteren. De top-10 van stijgers is als volgt (de sterkste stijger staat op nummer 1):

Figuur 2.2 – Sterkste stijgers Transparant Prijs 2009–2008

De sterkste stijger is Stichting Antwoord. Opgemerkt moet worden dat van de 10 sterkste stijgers 6 instellingen voorgaand jaar voor de eerste maal mee hebben gedaan met de Transparant Prijs. Hieruit blijkt dat de verbeteringslag voor de instellingen die al meerdere jaren meedingen naar de transparantprijs (en daarmee gemiddeld hoger score dan nieuwkomers) veel lastiger te maken is dan voor deelnemers die voor het tweede jaar meedoen. De stap van een 6 naar een 8 kost relatief meer inspanning, omdat dan meer inhoudelijke diepgang en verbeteringen noodzakelijk zijn. Voor deelnemers met een onvoldoende is door een toets van het jaarverslag aan de beoordelingscriteria snel winst te behalen om tot een voldoende score te komen.

Verder is opmerkelijk dat van de 10 sterkste stijgers er 3 vermogensfondsen zijn: Turing Foundation, Sint Jacobs Godshuis en Fonds Schiedam Vlaardingen e.o.. Gelet op de 12 deelnemende vermogensfondsen is dit een hoge score hetgeen aangeeft dat de vermogensfondsen die deelnemen aan de Transparant Prijs goede verbeteringen realiseren. De Turing Foundation, die nummer 2 is van de sterkste stijgers, is tevens de prijswinnaar in categorie vermogensfondsen.

3 Impact crisis op goede doelen en vermogensfondsen

Welke impact heeft de crisis op goede doelen en vermogensfondsen? Hoe gaan instellingen om met de effecten van de crisis? Is er een verschil in hoe vermogensfondsen met de crisis omgaan? Deze vragen komen aan de orde in dit hoofdstuk. De cijfers in dit hoofdstuk zijn afkomstig uit de jaarrekeningen van de deelnemende organisaties hetgeen voor sector vermogensfondsen door het beperkte aantal deelnemers een eerste globale indruk geeft van de resultaten van deze sector.

Inkomsten fondsenwervende instellingen (exclusief beleggingsresultaat) in 2008 met ruim 5% toegenomen: nog geen duidelijke impact van de crisis zichtbaar in de 2008 cijfers

De fondsenwervende instellingen hebben over 2008 inkomsten gerealiseerd van totaal € 2,3 miljard (2007: € 2,3 miljard). De beleggingen zijn in 2008 negatief geweest met € 81,7 miljoen (2007: winst van € 54,2 miljoen).

Exclusief de beleggingen zijn de totale inkomsten zelfs toegenomen met € 122 miljoen (+5,4%). De groei wordt met name veroorzaakt door hogere baten uit eigen fondsenwerving en hogere subsidiebaten. De baten uit gezamenlijke acties zijn afgenomen (minder rampen en SHO acties in 2008).

Baten	2008 x € 1.000	2007 x € 1.000	Krimp x € 1.000	Krimp in %
Vermogensfondsen	-656.953	196.107	-853.060	-435%
Fondsenwervende instellingen	2.320.302	2.333.830	-13.528	-1%

Tabel 3.1 – Totaal baten vermogensfondsen en fondsenwervende instellingen

Baten fondsenwervende instellingen	2008 € 1.000	2007 x € 1.000
Baten uit eigen fondsenwerving	973.676	919.068
Baten uit gezamenlijke actie	72.400	84.532
Baten uit acties van derden	277.452	267.453
Subsidies van overheden	1.013.772	949.784
Baten uit beleggingen	-81.695	54.181
Overige baten	64.697	58.812
	-----	-----
Totaal baten	2.320.302	2.333.830
Totaal baten exclusief beleggingen	2.401.997	2.279.649
Groei baten 2008-2007	122.348	
Groei in %	+5,4%	

Tabel 3.2 – Baten fondsenwervende instellingen

Vermogensfondsen hebben ondanks beleggingsverliezen 16% meer besteed in 2008

De inkomsten van de vermogensfondsen zijn fors afgenomen door de negatieve beleggingsresultaten. Bijzonder is dat ondanks deze beleggingsverliezen de bestedingen door de vermogensfondsen juist toegenomen zijn met zelfs 16%.

Bestedingen	2008 x € 1.000	2007 x € 1.000	Groei x € 1.000	Groei in %
Vermogensfondsen	128.703	111.113	17.590	16%
Fondsenwervende instellingen	2.124.494	2.033.297	91.197	4%

Tabel 3.3 – Bestedingen t.o.v. baten (bestedingsratio)

Vermogensfondsen hebben slechter gepresteerd op de beurs dan fondsenwervende instellingen: mogelijk meer risicovol beleggingsbeleid

De impact van de kredietcrisis is in de cijfers 2008 direct zichtbaar in de beleggingsresultaten.

Opmerkelijk is dat de fondsenwervende instellingen met beleggingen gemiddeld een zeer beperkt verlies hebben geleden van slechts 1%¹. De vermogensfondsen hebben het slechter gedaan met gemiddeld 15% negatief rendement. Hierbij merken wij op dat door het kleine aantal vermogensfondsen deze performance geen representatief beeld is voor de gehele sector vermogensfondsen.

Een voorzichtige conclusie is dat het beleggingsbeleid van vermogensfondsen kennelijk meer risicovol is dan fondsenwervende instellingen. Dit kan verklaard worden doordat de media veel aandacht hebben voor de beleggingsresultaten van goede doelen, met name in jaren dat de beurs het slecht doet. Door deze media aandacht hebben veel fondsenwervende instellingen hun beleggingsbeleid aangepast en minder risicovol belegd hetgeen een mogelijke reden kan zijn voor het verschil in rendement. Ook factoren als lange termijnvisie van vermogensfondsen zullen een verklarende factor zijn voor een andere asset mix van de beleggingsportefeuille. De cijfers laten zien dat het interessant is nader onderzoek te doen naar verschillen in beleggingsbeleid tussen vermogensfondsen en fondsenwervende instellingen.

Categorie	Beleggings- performance
Vermogensfondsen	-15%
Fondsenwervende instellingen	-1%

Tabel 3.4 – Gemiddelde beleggingsperformance 2009

¹ De beleggingsperformance is berekend op basis van de beschikbare gegevens in de jaarrekening (beleggingsresultaat (inclusief rente) delen door de gemiddelde omvang van de beleggingen en liquiditeiten op de balans (financiële vaste actie, effecten en liquide middelen))

Bij een nadere beoordeling van de beleggingsperformance, valt op dat er slechts een klein aantal organisaties zijn met uitschieters van een zeer hoge of zeer lage beleggingsperformance. Het overgrote deel van de organisaties valt binnen de range van 5% positief en 5% negatief (74%).

Beleggingsperformance	Aantal organisaties
> 20% negatief	4%
10-20% negatief	9%
5-10% negatief	9%
0-5% negatief	17%
0%	2%
0-5% positief	55%
5-10% positief	3%
10-20% positief	0%
> 20% positief	1%

Tabel 3.5 – Gestratificeerde beleggingsperformance 2009

Vermogensfondsen met laag rendement zijn open over de impact van de kredietcrisis op hun organisatie

Wij spreken onze waardering uit voor de vermogensfondsen die ondanks de slechte performance toch deelnemen aan de Transparant Prijs. Met name het VSB Fonds en Fonds 1818 zijn zeer open over de negatieve beleggingsperformance en hebben een goede toelichting opgenomen van de impact die de kredietcrisis heeft gehad op hun organisatie.

Impact kredietcrisis wordt summier toegelicht in jaarverslagen, zelfevaluatie van eigen rol en verantwoordelijkheid komen beperkt aan de orde

Opvallend is dat de impact van de kredietcrisis in de jaarverslagen summier wordt behandeld. Instellingen die geraakt zijn door de crisis lichten dit toe. Dit betreft met name organisaties die beleggingen hebben of organisaties met een daling van inkomsten.

Opmerkelijk is dat de toelichting van het negatieve beleggingsrendement en/of een daling van inkomsten slechts beperkt ingaat op de eigen rol en verantwoordelijkheid van de organisatie. Een kritische evaluatie van leer- en verbeterpunten die betrekking hebben op de eigen organisatie en risicobeheersing ontbreekt in veel gevallen.

De instellingen die getroffen zijn door de crisis nemen over het algemeen een uitgebreidere toelichting op dan de instellingen die niet hebben geleden onder de crisis. Opvallend is de manier waarop over de crisis geschreven wordt, sommige zien het als een uitdaging, andere geven de crisis de schuld van de tegenvallende resultaten.

Goede voorbeelden van organisaties die de impact van de kredietcrisis toelichten zijn: Red een Kind, Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij, Natuurmonumenten, Stichting AAP, WarChild en ZOA-vuchtelingenzorg. Hierbij geldt dat deze organisaties ook ingaan op de impact van de kredietcrisis op hun doelgroep.

Voorbeeld impact kredietcrisis op Child at Venture: met humor verantwoorden

5 redenen om te investeren in Child at Venture tijdens de kredietcrisis:

1. Grote kans dat Child at Venture genationaliseerd wordt en dan is het van ons allemaal
2. Gambia, Zambia, Sierra Leone, Kenia, Vietnam, Cambodja en de Filippijnen worden de G7 van de toekomst
3. Enige kans dat u na bewezen diensten nog een ferme handdruk krijgt, dat is beter dan een gouden
4. Alle bevroren tegoeden van Icesave redden het natuurlijk nooit in het warme Afrika
5. Het bedrijfsleven is net als het voetbal, het team met een goed doel op de borst, wint uiteindelijk de wedstrijd

“Is het niet vreemd dat op de Prinsjesdag 2008 onze koningin Beatrix sprak over bezuinigingen, terwijl diezelfde vrouw even daarvoor door de stad is gereden in een gouden koets? Laten we ‘de koets’ jaarlijks aanpassen aan de economische situatie van het land. Dat Hare Majesteit op Prinsjesdag 2009 vanwege de recessie zich mag verheugen op een ritje in een gele tuc-tuc.”

‘Always look at the bright side...’

Miljardenverliezen, massaontslagen, stijgende werkloosheid, hoge rentes, wantrouwen. Het is allemaal leuk en aardig maar zoals econoom Barry Asmus het al eens verwoordde: ‘Economisten zijn pessimisten, ze hebben acht van de laatste drie depressies voorspeld’. Dus voor de verandering: wat zijn de voordelen van de kredietcrises?

Uw donatie aan Child at Venture.

Afrika is straks het land bij uitstek om Europa financieel te ondersteunen.

Wordt groot grondbezitter!

Breng uw flessen en kratjes terug naar de supermarkt en van het statiegeld koop je IJsland.

Al Gore is even uit de picture.

Niemand rept meer over het gevaar van het broeikas-effect. Meneer zat er helemaal naast. Landen verdrinken niet in water, maar in schulden. Het is niet te hopen dat Al Gore een sluitende theorie bedenkt waaruit blijkt dat juist door de klimaatsverandering onze tegoeden zijn bevroren.

And least but not least: Wouter Bos draagt een stropdas.

Bron: jaarverslag 2008 van Child at Venture

4 Trends en sectorontwikkelingen

Aan de hand van de jaarverslagen zijn diverse trends zichtbaar. In dit hoofdstuk hebben wij de belangrijkste trends en ontwikkelingen opgenomen.

Impact in toegevoegde waarde van de organisatie behoeft verbetering

In de vragenlijst zijn vragen toegevoegd met betrekking tot het inzicht geven in de kerncompetenties en toegevoegde waarde van de organisatie. Veel organisaties nemen de eigen waarde als uitgangspunt en beschrijven niet meer wat hun toegevoegde waarde is. Wat zou er gebeuren als een organisatie zou stoppen? Waarin ligt nu de kerncompetentie van een organisatie en doet de organisatie de juiste dingen?

Deze vraag raakt het bestaansrecht van een organisatie en is daarom ook wezenlijk dat een lezer van een jaarverslag hier een helder antwoord op krijgt.

Best practice verslagen zijn de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij en Dorcas Hulp Nederland. De KNRM maakt bijvoorbeeld inzichtelijk wat de impact van hun werk is door het aantal redden te becijferen op de maatschappelijke waarde van de beperkte schades en het aantal geredde levens (toegevoegde waarde berekening). Het is ook duidelijk dat de doelstelling van de KNRM het makkelijker maakt om de toegevoegde waarde inzichtelijk te maken, maar desondanks ligt hier toch een belangrijke uitdaging voor de sector mede gelet op de maatschappelijke discussie over ontwikkelingssamenwerking.

Daarnaast blijft ook het inzicht geven in de (methode van) impact (meten) van de bestedingen blijft een aandachtspunt. De middelgrote en grote instellingen worden vanaf dit jaar ook beoordeeld op het inzicht geven in de methode van meten van impact. Uit de scores blijkt dat de middelgrote en grote instellingen gemiddeld op onvoldoende wijze inzichtelijk kunnen maken hoe de impact van de instelling wordt gemeten (gemiddeld 3,4 resp. 9,4 van de te behalen 20 punten).

Betere governanceverantwoording door de verantwoordingsverklaring van het CBF

Vanaf 1 juli 2008 kregen de eerste instellingen tijdens de hertoetsing met het nieuwe CBF-Keur reglement te maken, waarin het advies van de commissie Pont verwerkt is door een vervlechting van de code Wijffels en het CBF-Keur.

Het meest in het oog springende nieuwe element in het keurmerk is de zogenaamde 'verantwoordingsverklaring'. Tot op heden bestond het reglement uit normen, dat wil zeggen regels die een instelling - wil deze in aanmerking komen voor het CBF-Keur - moet naleven. In het vernieuwde reglement is een aantal principes, meer algemene richtlijnen van 'goed bestuur', toegevoegd. Met principes krijgen instellingen meer ruimte om aan een aantal keurmerkcriteria te voldoen op een manier die past bij de aard van de eigen organisatie en activiteiten.

Er zijn drie principes opgenomen in het reglement:

1. Binnen de instelling dient de functie 'toezicht houden' (vaststellen of goedkeuren van plannen, en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk te zijn gescheiden van het 'besturen' dan wel van de 'uitvoering'.

2. De instelling dient continu te werken aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.
3. De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

De keurmerkhouders dienen de principes formeel te onderschrijven en zich hierover te verantwoorden in het jaarverslag. In deze 'verantwoordingsverklaring' geeft de instelling zo concreet mogelijk aan hoe zij omgaat met deze principes. Voor elk van de principes zijn een aantal aandachtspunten geformuleerd die in het jaarverslag verplicht besproken worden.

Wij hebben de volgende bevindingen:

- Door het verantwoordingsverslag is de transparantie van het jaarverslag verbeterd. Organisaties die een verantwoordingsverklaring hebben opgenomen scoren gemiddeld beter op de vragen die ingaan op de 3 onderwerpen van de verantwoordingsverklaring (governance, optimale besteding middelen en optimale relatie met belanghebbenden).
- Wij hebben geconstateerd dat 12 grote en 18 middelgrote deelnemers met een CBF-keurmerk ten onterechte geen specifieke verantwoordingsverklaring heeft opgenomen. Wel wordt in het merendeel van deze verslagen ingegaan op de drie onderwerpen waarover verantwoording moet worden afgelegd door het bestuur.
- Veel organisatie hebben moeite om een betekenisvolle verantwoordingsverklaring op te nemen. Er is een stuk overlap zichtbaar met overige delen van het jaarverslag. De verantwoordingsverklaring is nog erg vlak en beschrijft met name de opzet van de processen en is zeer beperkt in het beschrijven van de werking en evaluerend in het benoemen van leer- en verbeterpunten.

17% van de fondsenwervers past nieuwe verslaggevingsrichtlijn 650 niet juist toe

Fondsenwervende instellingen dienen in de opzet van de jaarverslaggeving verslaggevingsrichtlijn 650 te volgen. Vanaf verslagjaar 2008 is de nieuwe richtlijn 650 verslaggeving fondsenwervende instellingen definitief geworden. Deze richtlijn geeft met name voorschriften voor de jaarrekening (grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en presentatie). Daarnaast wordt een aantal verplichte onderwerpen benoemd die in het jaarverslag aan de orde moeten komen. Het CBF eist van haar keurmerkhouders dat zij de jaarverslaggeving in overeenstemming met deze richtlijn opstelt.

Totaal 30 deelnemers passen de richtlijn niet juist toe. Dit betreft met name de kleine organisaties (20 deelnemers), maar ook 9 middelgrote organisatie en 1 grote organisatie. Dit betreft organisaties die de oude Richtlijn hebben gebruikt of de modellen niet juist hebben toegepast.

Daarnaast hebben wij geconstateerd dat onderdelen van de richtlijn niet worden gevolgd (met name toelichting van (meerjaren) kengetallenoverzicht wordt niet toegelicht inclusief toelichting van het kengetal bestedingsratio). Deze omissie komt in het merendeel van de verslagen terug. Duidelijk is wel dat hier een actiepoint ligt bij de organisaties en accountants om nog eens kritisch te kijken naar het juist toepassen van de verslaggevingsrichtlijnen.

Kosten beheer en administratie nemen toe tot gemiddeld 6,8% (was 6,3%) van de bestedingen, toelichting op kostentoerekening behoeft verbetering

De meest belangrijke wijziging in de nieuwe richtlijn betreft de post 'Beheer en Administratie' (verder B&A), waaronder de kosten worden verantwoord die niet zijn toe te rekenen aan de doelstelling noch betrekking hebben op de werving van baten. Het kostenpercentage B&A wordt berekend door de kosten B&A te delen op het totaal van de bestedingen. De hoogte van het percentage is in belangrijke mate afhankelijk van de door de instelling gekozen toerekeningssystematiek en kan derhalve niet zonder meer onderling worden vergeleken.

Vorig jaar hadden 44 deelnemers reeds gekozen om het jaarverslag over 2007 in overeenstemming met de nieuwe richtlijn 650 op te stellen. Het gemiddeld percentage kosten B&A bedroeg 6,3%. Het minimum percentage bedroeg 1,0% en het maximum 17,3%.

De kosten B&A lopen over 2008 eveneens sterk uiteen: van 0% van de bestedingen tot 38%. Het gemiddelde van alle deelnemers bedraagt 6,8%. Twee instellingen rapporteren een percentage van 0%! Indien de kosten B&A berekend worden per FTE ontstaat een gemiddelde overhead van € 21.700 per FTE met een range van € 71 per FTE aan overheadkosten tot ruim € 159.000 per FTE.

Opvallend is dat de gemiddelde kosten bij kleine en grote organisaties lager ligt dan bij de middelgrote deelnemers. Dit wordt veroorzaakt doordat bij kleine organisaties veelal veel vrijwilligers werken en bij de grote organisaties de kosten B&A in verhouding lager zijn door de omvang van de totale bestedingen.

Tevens is een kernbevinding dat de kostentoerekening beter inzichtelijk gemaakt moet worden. Veelal wordt model C lastenverdeling ingevuld, echter is uit de toelichting onduidelijk af te leiden hoe de verdeling heeft plaatsgevonden. Daarnaast dient de organisatie een norm te bepalen voor de eigen organisatie en eventuele afwijkingen daarvan toe te lichten. In veel gevallen wordt wel een norm gegeven, maar niet toegelicht op basis waarvan deze is bepaald. Toelichting van de afwijking van de norm wordt veelal niet gegeven. Hetzelfde is van toepassing bij de kosten van fondsenwerving.

De gemiddelde omvang van de verslagen neemt toe van 64 pagina's naar 71 pagina's: dikste jaarverslag 253 pagina's (TP 2008: 457), dunste jaarverslag 3 pagina's (TP 2008: 8)

Wij constateren dat de gemiddelde omvang van de jaarverslagen toeneemt. Een jaarverslag beslaat gemiddeld 71 pagina's tegenover 64 pagina's in het voorgaande jaar (terwijl een aantal organisaties hun jaarverslag dit jaar substantieel hebben ingekort (Warchild van 457 pagina's naar 102 pagina's). Het dunste jaarverslag is 8 pagina's (v.j. 3 pagina's), terwijl het dikste jaarverslag 253 pagina's (v.j. 457 pagina's) telt.

	Klein			Middel			Groot			Vermogensfonds		
	Min	Max	Gem	Min	Max	Gem	Min	Max	Gem	Min	Max	Gem
Omvang verslag in pagina's	14	118	48	9	143	58	8	253	96	-	124	50

Tabel 4.1 - omvang verslag per categorie

Wanneer het gemiddeld aantal pagina's wordt afgezet tegen de score is bij de categorieën groot en klein zichtbaar dat een positief verband bestaat tussen de toename van het aantal pagina's en de toename van de score.

Tijdigheid is niet verbeterd

Het merendeel van de verslagen wordt in mei en juni gepubliceerd. Met name voor de grote instellingen zou een streefdoel moeten zijn het jaarverslag eerder te publiceren.

Gebruik internet voor verslaggeving neemt toe

Internetverslaggeving is dit jaar sterk toegenomen. Hadden vorig jaar nog 55% van de deelnemers een volledig jaarverslag beschikbaar via internet, dit jaar heeft 69% het jaarverslag beschikbaar via internet. Daarnaast is de toegankelijkheid van het internetverslag gemiddeld anderhalve punt gestegen naar een 6,7.

De beschikbaarheid van de jaarverslagen van kleine instellingen laat te wensen over. 11 van de 39 jaarverslagen zijn niet beschikbaar op internet en daarnaast was een groot deel van de verslagen pas gereed in juli.

Wel is een trend zichtbaar dat de jaarverslagen interactiever worden. Voorgaand jaar waren slechts enkele verslagen interactief, dit jaar is dat gegroeid tot 12 echte interactieve verslagen. Tevens zijn er 17 verslagen waarin kan worden doorgelinkt naar andere hoofdstukken en onderwerpen.

Bijlage 1 - Overzicht scores per categorie

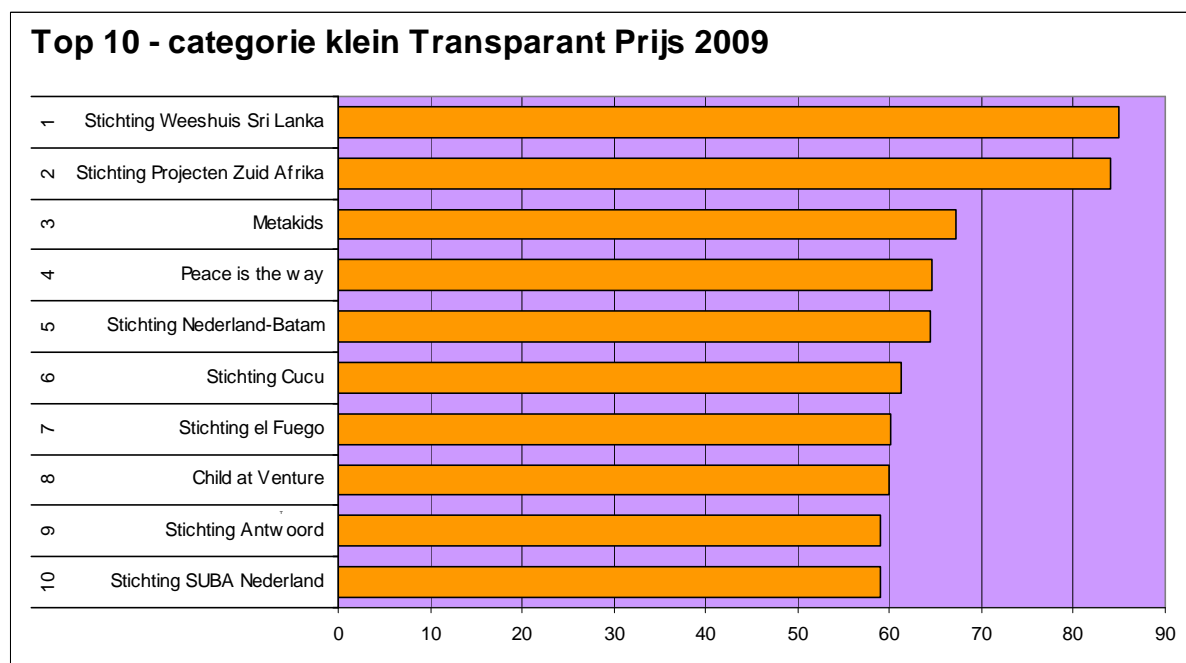
In bijlage 1 zijn de topscores binnen elke categorie opgenomen.

Tevens zijn alle deelnemers geïnclassificeerd in een groep deelnemers op basis van de indeling die ook bij de Transparantiebenchmark van het Ministerie van Economische Zaken voor het bedrijfsleven wordt gebruikt.

Aangezien de deelnemers dit jaar niet expliciet is gevraagd of zij akkoord gaan met een openbaarmaking van hun score is ervoor gekozen om binnen een klasse alleen de namen van de deelnemers (op alfabetische volgorde) bekend te maken en niet de individuele score.

Klasse	Score
Kopgroep	7,5 t/m 10
Achtersvolgers	7,0 tot 7,5
Peloton	5,5 tot 7,0
Achterblijvers	4,0 tot 5,5
Bezemwagen	0 tot 4,0

1. Categorie fondsenwerving klein

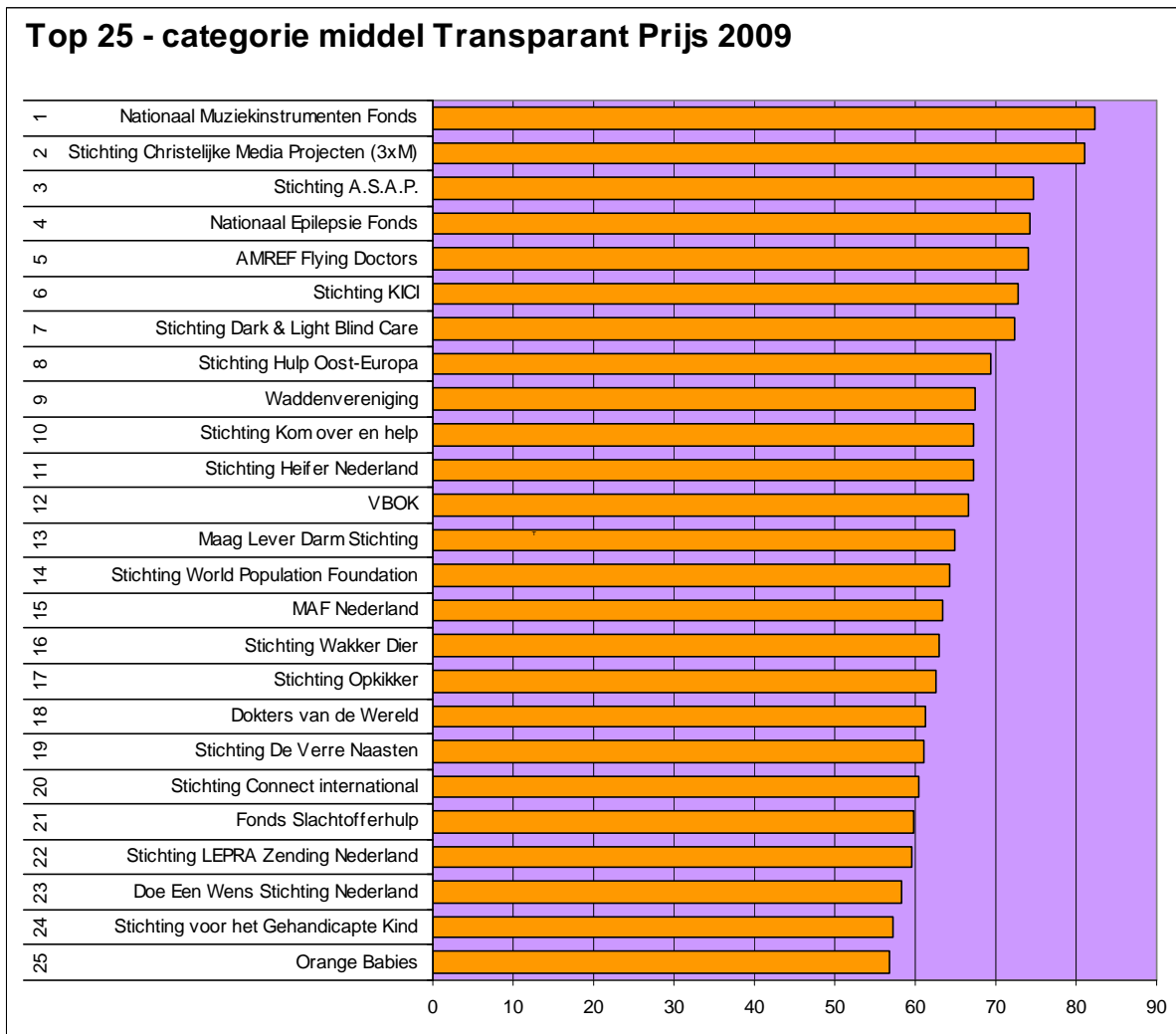

Klasse	Naam organisatie (alfabetisch)
Kopgroep	Stichting Weeshuis Sri Lanka (nr. 1)
	Stichting Projecten Zuid Afrika (nr. 2)
Peloton	Metakids (nr. 3)
	Child at Venture
	Peace is the way
	Stichting Antwoord
	Stichting Cucu
	Stichting el Fuego
	Stichting Nederland-Batam
	Stichting SUBA Nederland
	Yojana Projecthulp
Achterblijvers	Comite Anti Stierenvechten
	Evangelische Alliantie
	Internationale Bouworde
	Johanniter Hulpverlening
	Nederlands Albert Schweitzer Fonds
	Stichting Biblionef Nederland
	Stichting Duurzame Samenleving Papua Barat (SDSP)
	Stichting Present Amsterdam
	Stichting Shishu Niketan
	Stichting Vrienden van Pater Peeters
	Stichting Vriendenkring Nederland
Vereniging Sarvodaya Nederland	
Bezemwagen	SOLYLUNA - Stichting Oog Voor Kinderen
	Stichting (Fonds) Familiehuis Daniel den Hoed
	Stichting Hulp aan Papuas in Nood
	Stichting Mlambe

2. Categorie fondsenwerving middel

Klasse	Naam organisatie (alfabetisch)
Kopgroep	Nationaal Muziekinstrumenten Fonds (nr. 1)
	Stichting Christelijke Media Projecten (3xM) (nr. 2)
Achtersvolgers	Stichting A.S.A.P. (nr. 3)
	AMREF Flying Doctors
	Nationaal Epilepsie Fonds
	Stichting Dark & Light Blind Care
	Stichting KICI
Peloton	De Rudolphstichting
	Doe Een Wens Stichting Nederland
	Dokters van de Wereld
	Fonds Slachtofferhulp
	Maag Lever Darm Stichting
	MAF Nederland
	Orange Babies
Stichting Connect international	

Klasse	Naam organisatie (alfabetisch)
Peloton (vervolg)	Stichting De Verre Naasten
	Stichting Heifer Nederland
	Stichting Hulp Oost-Europa
	Stichting Kom over en help
	Stichting LEPRZA Zending Nederland
	Stichting Mama Cash
	Stichting Opkikker
	Stichting voor het Gehandicapte Kind
	Stichting Wakker Dier
	Stichting World Population Foundation
	VBOK
	Wereldouders
	Waddenvereniging
Achterblijvers	Be More
	ChildsLife International
	Fietsersbond
	Fonds Gehandicaptensport
	Health[e]Foundation
	Johan Cruyff Foundation
	Milieufederatie Noord-Holland
	Nationale Stichting ter Bevordering van Vrolijkheid
	Natuur en Milieu Overijssel
	Nederlandse Cystic Fibrosis Stichting
	Pauselijke Missiewerken Nederland (Missio)
	Pink Ribbon
	Revalidatiefonds
	Stichting Brabantse Milieufederatie
	Stichting Eye Care Foundation
	Stichting Family Help Programme Holland - Sri Lanka
	Stichting Fonds Psychische Gezondheid
	Stichting HomePlan
	Stichting International Child Development Initiatives
	Stichting Internationale Kinderhulp Nederland
	Stichting Spieren voor Spieren
	Stichting The Hunger Nederland
	The Bible League; Stichting voor wereldwijde Bijbelverspreiding
	Vereniging Wycliffe Bijbelvertalers Nederland
	War Trauma Foundation
	World Servants Nederland
	Zeister Zendinggenootschap
Bezemwagen	ADRA Nederland
	Algemene Nederlandse Gehandicapten Organisatie (ANGO)
	Gelderse Milieufederatie
	Iona Stichting
	Joods Historisch Museum
	Stichting De Ondergrondse Kerk - SDOK
Stichting Jeugd met een Opdracht	

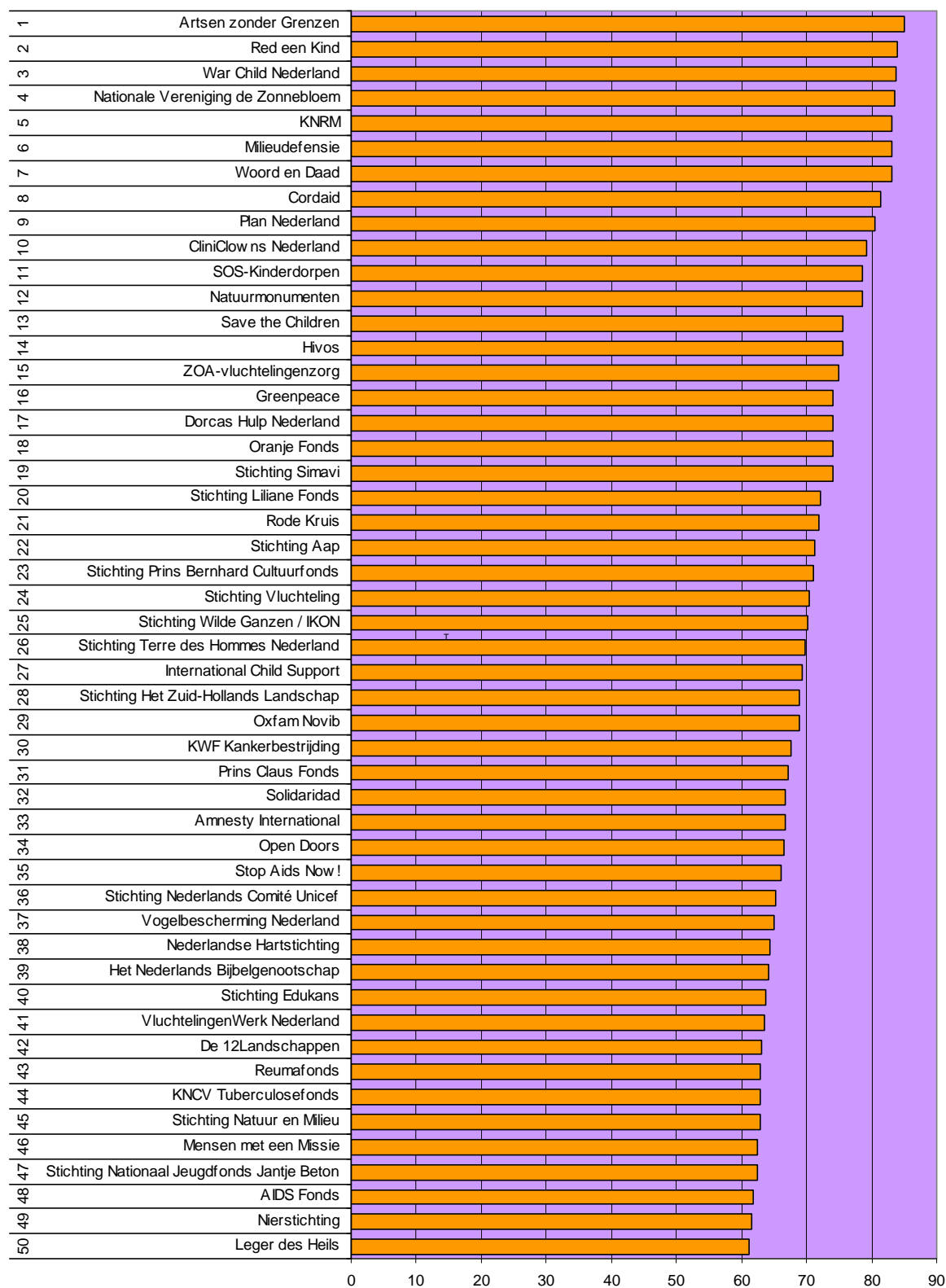

Klasse	Naam organisatie (alfabetisch)
Bezemwagen (vervolg)	Stichting Johanna Kinderfonds
	Stichting Salvatoriaanse Hulpactie
	Vereniging Ouders, Kinderen en Kanker

3. Categorie fondsenwerving groot

Top 50 - categorie groot Transparant Prijs 2009

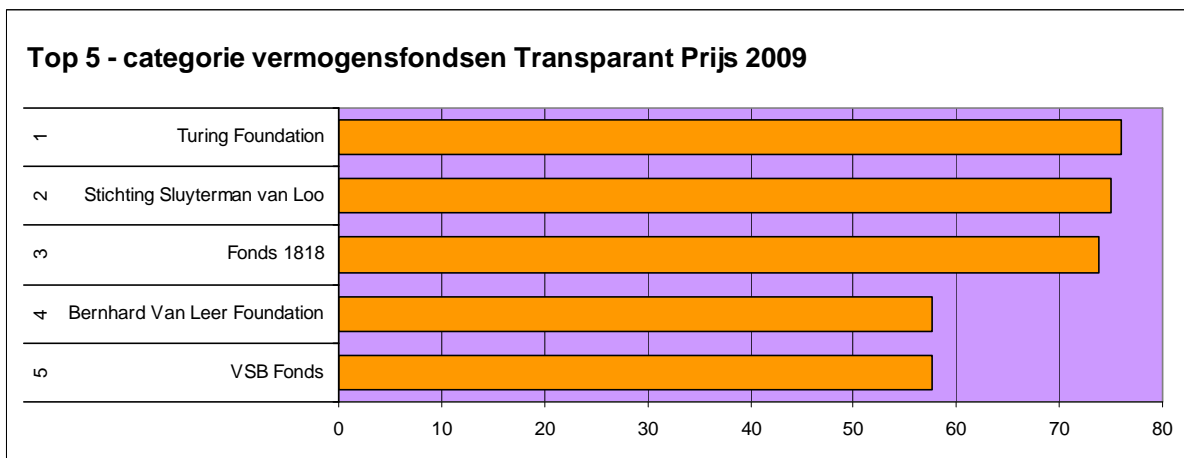
Klasse	Naam organisatie (alfabetisch)
Kopgroep	Artsen zonder Grenzen (nr.1)
	Red een Kind (nr.2)
	War Child Nederland (nr. 3)
	CliniClowns Nederland
	Cordaid
	Hivos
	Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij
	Milieudefensie
	Nationale Vereniging de Zonnebloem
	Natuurmonumenten
	Plan Nederland
	Save the Children
	SOS-Kinderdorpen
	Stichting Reformatische Hulpactie Woord en Daad
Achtvolgers	Dorcas Hulp Nederland
	Greenpeace
	Oranje Fonds
	Rode Kruis
	Stichting Aap
	Stichting Liliane Fonds
	Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds
	Stichting Simavi
	Stichting Vluchteling
	Stichting Wilde Ganzen / IKON
	ZOA-vluchtelingen zorg
Peloton	AIDS Fonds
	Amnesty International
	Astma Fonds
	De 12Landschappen
	Diabetes Fonds
	Foundation Rural Energy Services (FRES)
	Het Nederlands Bijbelgenootschap
	International Child Support
	KNCV Tuberculosefonds
	KWF Kankerbestrijding
	Leger des Heils
	Mensen met een Missie
	Nederlandse Hartstichting
	Nierstichting
	Open Doors
	Oxfam Novib
	Prins Claus Fonds
	Reumafonds
	Solidaridad
	Stichting Alzheimer Nederland
Stichting Compassion Nederland	
Stichting Edukans	

Klasse	Naam organisatie (alfabetisch)
Peloton (vervolg)	Stichting Het Zuid-Hollands Landschap
	Stichting Nationaal Jeugdfonds Jantje Beton
	Stichting Natuur en Milieu
	Stichting Nederlands Comité Unicef
	Stichting Tear Fund Nederland
	Stichting Terre des Hommes Nederland
	Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF
	Stop Aids Now!
	VluchtelingenWerk Nederland
	Vogelbescherming Nederland
Achterblijvers	De Regenboog Groep
	Hersenstichting Nederland
	ICCO
	It Fryske Gea
	Kerk in Actie
	Leprestichting
	Nationaal Fonds voor Vrijheid en Veteranenzorg
	Prinses Beatrix Fonds
	Stichting AIDS Foundation East-West
	Stichting Free Voice
	Stichting Het Drentse Landschap
	Stichting Het Groninger Landschap
	Stichting Kinderpostzegels Nederland
	Stichting Skanfonds
	Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland
Wereld Kanker Onderzoek Fonds	
Bezemwagen	European Cultural Foundation
	Humanitas

4. Vermogensfondsen

Klasse	Naam organisatie (alfabetisch)
Kopgroep	Turing Foundation (nr. 1)
	Stichting Sluyterman van Loo (nr. 2)
Achtersvolgers	Fonds 1818
Peloton	Bernhard Van Leer Foundation
	VSB Fonds
Achterblijvers	Fortis Foundation Nederland
	Fonds Schiedam Vlaardingen e.o.
	Hervormd Weeshuis Zwolle
	Sint Jacobs Godshuis
	SNS Reaal Fonds
	Stichting H.L. Druckerfonds
	Stichting Start Foundation

Bijlage 2 – Toelichting beoordelingsproces

De Transparant Prijs is ingesteld ten behoeve van in Nederlandse gevestigde charitatieve organisaties. De Transparant Prijs wil een stimulans zijn voor de verdere professionalisering van de kwaliteit en de transparantie van de maatschappelijke verantwoording door de charitatieve sector. Daarnaast kan de Transparant Prijs bijdragen aan een positieve beeldvorming rond de charitatieve sector.

De Transparant Prijs is een initiatief van PricewaterhouseCoopers en Stichting Civil Society en wordt ondersteund door het Ministerie van Economische Zaken.

In dit hoofdstuk wordt in het kort aangegeven hoe het beoordelingsproces heeft plaatsgevonden en welke commissies daarbij een rol hebben gespeeld alvorens de jury tot een keuze komt welk jaarverslag de winnaar is van de Transparant Prijs.

Hoe heeft de beoordeling plaatsgevonden?

De beoordelingsmethodiek valt uiteen in de volgende drie fasen:

Fase 1 – Beoordeling door screeningscommissie

Na het sluiten van de inschrijvingsdatum op 1 juli, worden alle ingezonden jaarverslagen beoordeeld door een screeningsteam bestaande uit professionals van PricewaterhouseCoopers. In de screeningsfase wordt aan ieder jaarverslag een beoordeling toegekend op basis van de door de beoordelingscommissie vastgestelde beoordelingscriteria. Alle toegekende beoordelingen worden door een tweede lid van de screeningscommissie gereviewed, als kwalitatieve waarborg. De screeningscommissie werkt aan de hand van de beoordelingscriteria die door de onafhankelijke beoordelingscommissie zijn vastgesteld.

Om tot een evenwichtige selectie van kleine en grote instellingen te komen, worden alle ingezonden jaarverslagen gecategoriseerd op basis van de inkomsten beschikbaar voor de doelstelling. Deze omvangcategorieën zijn vastgesteld door de beoordelingscommissie:

1. Transparant Prijs voor grote instellingen (> € 5 miljoen inkomsten, was vorig jaar € 2,5 miljoen);
2. Transparant Prijs voor middelgrote instellingen (€ 0,5 miljoen - € 5 miljoen inkomsten, was vorig jaar € 0,5 - € 2,5 miljoen);
3. Transparant Prijs voor kleine instellingen (< € 0,5 miljoen inkomsten);
4. Transparant Prijs voor vermogensfondsen.

De screeningscommissie selecteert de hoogst scorende jaarverslagen en legt deze voor aan de beoordelingscommissie.

Fase 2 - Beoordeling door de beoordelingscommissie

In de tweede fase beoordeelt de beoordelingscommissie de 25 beste jaarverslagen en komt tot een keuze van de (maximaal) drie nominaties per categorie, die doorgaan naar de jury.

De beoordelingscommissie maakt een eigen afweging, onafhankelijk van de screeningscores. Op deze wijze is gewaarborgd dat op objectieve wijze wordt gekeken naar de ingezonden jaarverslagen om tot een oordeel over de genomineerden te komen. De beoordelingscommissie is breed samengesteld met verschillende deskundigen ten aanzien van de jaarverslaggeving van goede doelen.

De beoordelingscommissie bestaat uit de volgende leden:

Naam	Rol	
Hans Gortemaker	Voorzitter beoordelingscommissie	Hoogleraar financial auditing aan de Erasmus universiteit
Rene Groeneveld	Lid	Donateurspanel
Matthéus van de Pol	Lid	Ministerie van Economische Zaken
Peter Scholten	Lid	Partner adviesbureau Scholten en Fransen
Peter van Steensel	Lid	Partner Positioneringsgroep
Hilda Williams	Lid	Donateurspanel

Fase 3 - Beoordeling door de jury

De laatste stap is het vaststellen van de nominaties en de toekenning van de prijs aan één van de genomineerden per categorie. De jury komt tot een eigen beoordeling van de voorliggende verslagen en neemt hierin mee het advies van de beoordelingscommissie.

In de derde en laatste fase neemt de jury een besluit over de prijswinnaars per categorie. De winnaars zullen bekend gemaakt worden tijdens de prijsuitreiking. Daarnaast kiest de jury een overall prijswinnaar.

De jury bestaat uit de volgende leden:

Naam	Rol	
Alexander Rinnooy Kan	Voorzitter jury	Voorzitter SER
Chris Buijink	Lid	Secretaris-generaal van het Ministerie van Economische Zaken
Boudewijn Poelmann	Lid	CEO Novamedia
Monica Miltz	Lid	Directeur communicatie Rabo Bank Nederland
Betteke van Ruler	Lid	Hoogleraar communicatiewetenschappen

Welke beoordelingscriteria zijn er gebruikt?

De Transparant Prijs beoordeelt de jaarverslagen op de volgende negen criteria (met de weging van elk van de criteria in de totaalscore):

Nr.	Beoordelingscriterium	Klein	Middel	Groot	Ver- mogens- fonds
1	Doelstelling, beleid & strategie	10%	10%	10%	10%
2	Governance, organisatie en beheersing	10%	10%	12,5%	10%
3	Fondsenwerving	10%	10%	10%	-
4	Niet-financiële resultaten	20%	20%	20%	30%(35%)
5	Financiële resultaten	10%(15%)	10%(15%)	10%(12,5)	20%(25%)
6	Toekomst informatie	5%	5%	5%	5%
7	Communicatie met belanghebbenden	10%	10%	10%	5%
8	Communicatiewaarde van het verslag	20%(15%)	20%(15%)	17,5% (15%)	15%(5%)
9	Tijdigheid en (internet)beschikbaarheid	5%	5%	5%	5%
10	Internationaal	-	10% *)	10% *)	-
	Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel 1.3 - Overzicht wegingsfactoren naar onderdeel per categorie

*) Er zijn specifieke vragen voor instellingen die onderdeel uitmaken van (of nauwe samenwerkingsrelatie hebben met) een internationale organisatie waarbij onder gemeenschappelijke naam naar buiten wordt getreden. Deze wegen voor 10% mee in de eindscore (indien deze vragen van toepassing zijn). Dit heeft tot gevolg dat de weging op elk beoordelingscriterium met 10% verminderd om als totaal 100% te krijgen.

Bijlage 3 - Deelnemers Transparant Prijs 2009

- 1 ADRA Nederland
- 2 AIDS Fonds
- 3 AMREF Flying Doctors
- 4 Algemene Nederlandse Gehandicapten Organisatie
- 5 Amnesty International
- 6 Artsen zonder Grenzen
- 7 Astma Fonds
- 8 Bake for Life
- 9 Be More
- 10 Bernhard Van Leer Foundation
- 11 Child at Venture
- 12 ChildsLife International
- 13 CliniClowns Nederland
- 14 Comite Anti Stierenvechten
- 15 Cordaid
- 16 De 12Landschappen
- 17 De Regenboog Groep
- 18 De Rudolphstichting
- 19 Diabetes Fonds
- 20 Doe Een Wens Stichting Nederland
- 21 Dokters van de Wereld
- 22 Dorcas Hulp Nederland
- 23 European Cultural Foundation
- 24 Evangelische Alliantie
- 25 Fietzersbond
- 26 Fonds 1818
- 27 Fonds Gehandicaptensport
- 28 Fonds Schiedam Vlaardingen e.o.
- 29 Fonds Slachtofferhulp
- 30 Fortis Foundation Nederland
- 31 Foundation Rural Energy Services (FRES)
- 32 Gelderse Milieufederatie
- 33 Greenpeace
- 34 Haagse Vogelbescherming
- 35 Health[e]Foundation
- 36 Helen Dowling Instituut
- 37 Hersenstichting Nederland
- 38 Hervormd Weeshuis Zwolle
- 39 Het Nederlands Bijbelgenootschap
- 40 Hivos
- 41 House of hope
- 42 Humanitas
- 43 ICCO
- 44 International Child Support
- 45 Internationale Bouworde
- 46 Iona Stichting
- 47 It Fryske Gea
- 48 Johan Cruyff Foundation

- 49 Johanniter Hulpverlening
- 50 Joods Historisch Museum
- 51 KNCV Tuberculosefonds
- 52 KWF Kankerbestrijding
- 53 Kerk in Actie
- 54 Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij
- 55 Leger des Heils
- 56 Leprastichting
- 57 MAF Nederland
- 58 Maag Lever Darm Stichting
- 59 Mensen met een Missie
- 60 Metakids
- 61 Microkrediet voor Moeders
- 62 Milieudefensie
- 63 Milieufederatie Noord-Holland
- 64 Mondriaan Stichting
- 65 NIM Maatschappelijk Werk
- 66 Nationaal Epilepsie Fonds
- 67 Nationaal Fonds voor Vrijheid en Veteranenzorg
- 68 Nationaal Muziekinstrumenten Fonds
- 69 Nationale Stichting ter Bevordering van de Vrolijkheid
- 70 Nationale Vereniging de Zonnebloem
- 71 Natuur en Milieu Overijssel
- 72 Natuurmonumenten
- 73 Nederlands Albert Schweitzer Fonds
- 74 Nederlandse Cystic Fibrosis Stichting
- 75 Nederlandse Hartstichting
- 76 Nierstichting
- 77 Open Doors
- 78 Orange Babies
- 79 Oranje Fonds
- 80 Oxfam Novib
- 81 Pauselijke Missiewerken Nederland (MISSIO)
- 82 Peace is the way
- 83 Pink Ribbon
- 84 Plan Nederland
- 85 Prins Claus Fonds
- 86 Prinses Beatrix Fonds
- 87 Red een Kind
- 88 Reumafonds
- 89 Revalidatiefonds
- 90 Rode Kruis
- 91 SNS Reaal Fonds
- 92 SOLYLUNA - Stichting Oog Voor Kinderen
- 93 SOS-Kinderdorpen
- 94 Save the Children
- 95 Sint Jacobs Godshuis
- 96 Solidaridad
- 97 Stichting (Fonds) Familiehuis Daniel den Hoed
- 98 Stichting A.S.A.P.
- 99 Stichting AIDS Foundation East-West
- 100 Stichting Aap

- 101 Stichting ActieZwerfhonden
- 102 Stichting Alzheimer Nederland
- 103 Stichting Antwoord
- 104 Stichting Biblionef Nederland
- 105 Stichting Brabantse Milieufederatie
- 106 Stichting Christelijke Media Projecten 3xM
- 107 Stichting Compassion Nederland
- 108 Stichting Connect international
- 109 Stichting Cucu
- 110 Stichting Dark & Light Blind Care
- 111 Stichting De Ondergrondse Kerk – SDOK
- 112 Stichting De Verre Naasten
- 113 Stichting Duurzame Samenleving Papua Barat
- 114 Stichting Edukans
- 115 Stichting Eye Care Foundation
- 116 Stichting Family Help Programme Holland – Sri Lanka
- 117 Stichting Fonds Psychische Gezondheid
- 118 Stichting Free Voice
- 119 Stichting Gast-Huis
- 120 Stichting Geef de kinderen van Mpongwe een toekomst
- 121 Stichting H.L. Druckerfonds
- 122 Stichting Hans van Bokkem Foundation
- 123 Stichting Heifer Nederland
- 124 Stichting Het Drentse Landschap
- 125 Stichting Het Groninger Landschap
- 126 Stichting Het Zuid-Hollands Landschap
- 127 Stichting HoPe Holanda Peru
- 128 Stichting HomePlan
- 129 Stichting Homeless Child
- 130 Stichting Hulp Oost-Europa
- 131 Stichting Hulp aan Papuas in Nood
- 132 Stichting International Child Development Initiatives
- 133 Stichting Internationale Kinderhulp Nederland
- 134 Stichting Jeugd met een Opdracht
- 135 Stichting Johanna Kinderfonds
- 136 Stichting KICI
- 137 Stichting Kerala
- 138 Stichting Kinderhulp Bodhgaya
- 139 Stichting Kinderpostzegels Nederland
- 140 Stichting Kom over en help
- 141 Stichting LEPRA Zending Nederland
- 142 Stichting Landschapsbeheer Flevoland
- 143 Stichting Leergeld Zoetermeer
- 144 Stichting Liliane Fonds
- 145 Stichting Mama Cash
- 146 Stichting Mlambe
- 147 Stichting Nationaal Jeugdfonds Jantje Beton
- 148 Stichting Natuur en Milieu
- 149 Stichting Nederland-Batam
- 150 Stichting Nederlands Comité Unicef
- 151 Stichting Opkikker
- 152 Stichting Present Amsterdam

- 153 Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds
- 154 Stichting Projecten Zuid Afrika
- 155 Stichting Reformatische Hulpactie Woord en Daad
- 156 Stichting SUBA Nederland
- 157 Stichting Salvatoriaanse Hulpactie
- 158 Stichting Shishu Niketan
- 159 Stichting Simavi
- 160 Stichting Skanfonds
- 161 Stichting Sluyterman van Loo
- 162 Stichting Spieren voor Spieren
- 163 Stichting Start Foundation
- 164 Stichting Tear Fund Nederland
- 165 Stichting Terre des Hommes Nederland
- 166 Stichting The Hunger Nederland
- 167 Stichting Vluchteling
- 168 Stichting Vrienden van Pater Peeters
- 169 Stichting Vriendenkring Nederland
- 170 Stichting Wakker Dier
- 171 Stichting Weeshuis Sri Lanka
- 172 Stichting Welzijn Wajir
- 173 Stichting Wilde Ganzen / IKON
- 174 Stichting World Population Foundation
- 175 Stichting Youth in Nepal
- 176 Stichting Ziezo
- 177 Stichting el Fuego
- 178 Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF
- 179 Stichting voor het Gehandicapte Kind
- 180 Stop Aids Now!
- 181 The Bible League; Stichting voor wereldwijde bijbelverspreiding
- 182 Turing Foundation
- 183 VBOK
- 184 VSB Fonds
- 185 Vereniging Ouders, Kinderen en Kanker
- 186 Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland
- 187 Vereniging Sarvodaya Nederland
- 188 Vereniging Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg
- 189 Vereniging Wycliffe Bijbelvertalers Nederland
- 190 VluchtelingenWerk Nederland
- 191 Vogelbescherming Nederland
- 192 Waddenvereniging
- 193 War Child Nederland
- 194 War Trauma Foundation
- 195 Wereld Kanker Onderzoek Fonds
- 196 WereldOuders
- 197 World Servants Nederland
- 198 Yojana Projecthulp
- 199 ZOA-vluchtelingen zorg
- 200 Zeister Zendinggenootschap